

Buitenlandse bouwvakkers slachtoffer van misbruiken

Buitenlandse bouwvakkers in ons land, hoe gaat het in zijn werk ? In vier informatieblokjes lees je hoe de vork in de steel zit, wat er misloopt en wat wij eraan doen. Maar we gingen ook op het terrein kijken. We vertellen over een schrijnende situatie waar we in Vlaanderen op gestoten zijn en we laten mensen aan het woord die we ontmoet hebben op bouwerven in Charleroi.

Bouw verliest 60.000 jobs door zwartwerk!

Meer dan 60.000 arbeiders in de bouw werken in het zwart. Dat is een kwart van de normale jobs in de sector waarvoor lagere lonen betaald worden en sociale bijdragen en belastingen ontdoken worden. Dat heeft een naam: oneerlijke concurrentie! De helft van de Belgische bouwfirma's krijgt offertes voor onderaanneming van illegale bedrijven. Eén derde maakt daar ook gebruik van en doet daarmee 25 tot 30% profijt.

Als buitenlander bij ons aan de slag

- **In dienst van een Belgische bouwfirma**
Hij is volledig gelijkgesteld met een bouwvakker uit België. Hij heeft recht op de Belgische lonen en arbeidsvoorwaarden. Hij betaalt bijdragen voor de Belgische sociale zekerheid en belastingen.

- **Detachering door een buitenlands bedrijf**
Hij is in dienst van een buitenlands bedrijf dat in België werken uitvoert, meestal in onderaanneming. Hij heeft recht op de Belgische lonen en arbeidsvoorwaarden. Sociale zekerheid en belastingen betaalt hij in het land van herkomst. Hij heeft wel recht op de 9% getrouwheidszegels van het FBZ-Bouw.

- **Als zelfstandige**
Hij valt onder het statuut van zelfstandige in het land van herkomst zowel voor de vergoeding als voor de bijdragen aan sociale zekerheid en de belastingen.

De grootste misbruiken. Waar?

- **Detachering door een buitenlands bedrijf**
Meestal zijn het geen bouwbedrijven maar detacheringsbureaus die buitenlandse werknemers ter beschikking stellen van een Belgische werkgever. Dikwijls gaat het om ongeschoolde arbeiders. Met lonen van 5, 6 euro. Zonder 1 cent sociale of fiscale bijdrage.
- **Als zelfstandige**
Dit zijn meestal 'schijnzelfstandigen' want zij werken onder het gezag van een werkgever. Deze constructie wordt opgezet om de CAO's en de sociale zekerheid te omzeilen.

Wat doet het ABVV-Bouw?

- Onze deleges op de erven verspreiden **speciale folders** voor buitenlanders over lonen en arbeidsvoorwaarden, in 6 talen.
- Wij melden **misbruiken** aan de inspectiediensten. Wij ondersteunen ook arbeiders die met klachten bij ons komen.
- Wij plaatsen Belgische bouwfirma's voor hun verantwoordelijkheid. Als er misbruiken zijn bij onderaannemers zijn zij daar **aansprakelijk** voor. Voor de sociale en fiscale bijdrage is dat al zo. Maar de wet moet hen ook aansprakelijk maken voor de lonen en arbeidsvoorwaarden.

Werken met vergunningen, maar zonder loon

Een auto volgeladen met levensmiddelen, daarmee trokken vakbondsmensen van het ABVV in november naar een kampeerterrein om er Slowaakse bouwvakkers uit de nood te helpen. Toen ze er toekwamen vonden ze er ook een groep Polen. De mensen verbleven er in caravans en zaten compleet in de rats. Ze hadden geen geld.

Wat is er aan de hand? Het gaat over twee Nederlandse zusterfirma's. Het ene bedrijf werft arbeiders in Slowakije, Hongarije en het vroegere Oost-Duitsland aan. De mensen krijgen alle nodige documenten, een adres en een arbeidsovereenkomst. Ze vallen onder de Nederlandse arbeidswetgeving, maar

worden naar Belgische bouwerven gestuurd. Om dat geregeld te krijgen betalen ze wel 300 euro, in hun land is dat een volledig maandloon. En ze moeten zelf hun reis bekostigen.

Het andere bedrijf zoekt arbeiders in Polen. Die komen in België terecht via het systeem van de detachering. Er worden onderaannemingscontracten aangegaan met Belgische werkgevers. In totaal gaat het over een paar honderd mensen. Ze verblijven op kampeerterreinen, op de foto zie je welk soort slaapplekken ze krijgen. En ze werken op erven overal in Vlaanderen en Brussel.

Op het eerste gezicht is er geen vuiltje aan de lucht. Alle nodige vergunningen zijn in orde. Tot de buitenlandse arbeiders aan de alarmbel trekken. Ze werken, maar ze worden niet betaald. Nog geen cent ontvangen. Een aantal onder hen keert zelfs radeloos naar huis terug.

Het ABVV krijgt lucht van de zaak en reageert. Er wordt contact gelegd met de Nederlandse vakbond FNV, want de hele constructie moet in de eerste plaats in Nederland onderzocht worden. En de pers wordt op de hoogte gebracht.

Als gevolg daarvan krijgen de gedupeerde arbeiders dan toch eindelijk een loonstrookje. Alleen staat daarop dat ze maar 3 dagen hebben gewerkt. En zeggen dat ze hier dikwijls al maanden zijn en dat ze in veel gevallen tot 60 uur per week presteren.

Ondertussen werden er zeer gedeeltelijke lonen betaald. Sommigen kregen één maand salaris, anderen ontvingen 500 euro. Maar sinds de zaak aan het rollen is verbreken veel aannemers hun contract met de twee dubieuze firma's. En dus is de vraag of de buitenlandse arbeiders nog geld zullen zien, en hoeveel?

De sociale inspecties in België en Nederland zijn volop bezig met de zaak. Het ABVV zal in ieder geval deze buitenlandse arbeiders steunen als ze naar de rechtbank moeten stappen om hun rechtmatig loon op te eisen.

Dit is een ronduit schandalige situatie.

Ze moeten evenveel verdienen als wij

Michel Ingrasi (foto), delegée bij de bouwfirma Koekelberg, vertelt dat hij dag in dag uit met een tiental Poolse metsers werkt. "Als delegée letten we erop dat alles in orde is voor die mensen, dat ze een minimum aan comfort krijgen. Maar wat hun loon betreft, ik twijfel er sterk aan dat ze krijgen waar ze recht op hebben, met andere woorden, hetzelfde als een Belgische werknemer."

En **Jacques André** en **Bernard Bastien** die bij Bemat werken, voegen daaraan toe: "Je moet beseffen dat we voor een groot probleem staan als er Poolse bouwvakkers op een werf komen werken. Wij begrijpen elkaar niet. Dat is zeer moeilijk voor hen, maar ook voor ons. In sommige gevallen is er een vertaalster die bij hen op het terrein blijft. Wij geven hen pamfletten in hun taal waarin staat wat hun rechten zijn. Zij moeten ervan op de hoogte gebracht worden dat ze hetzelfde moeten verdienen als wij."

11 uur werken per dag

Op de bouwwerf van het 'Hôpital Civil' in Charleroi zijn er 60 Portugezen en 20 Polen. Er zijn ook 2 Portugese koks. Volgens de werfleider kosten die voor het bouwbedrijf hier, evenveel. Maar hij is er wel niet zeker van of de buitenlandse firma's ook evenveel loon doorbetalen aan die mensen.

De Portugese arbeiders verblijven op de werf zelf, in containers. De Polen verblijven in Limburg en reizen elke dag over en weer.

Fernandez, die je op de foto ziet, is metsers op de werf. Hij komt naar België werken omdat hij hier veel meer verdient dan bij hem thuis. Maar welk uurloon hij heeft weet hij niet. Hij krijgt een soort forfait. Hij werkt gemiddeld 11 uur per dag en soms werkt hij ook op zaterdag en zondag.

Een parka en schoenen

Joaquim is handlanger. Zijn familie woont in Portugal en hij komt verscheidene maanden per jaar in België werken. Hoe meer uren hij doet, hoe meer hij kan verdienen. Maar ook hij kent zijn uurloon niet. De afrekening wordt hier gemaakt, maar het geld wordt gestort op zijn rekening in Portugal. Hij krijgt geen enkel ander voordeel. En wat de werkkledij betreft moet hij het stellen met een parka en een paar schoenen.

BOUW: VAKANTIE 2008

REGIO	HOOFDPERIODE	VRIJ TE NEMEN	BRUGDAGEN	VERVANGING FEESTDAGEN
• AALST	maandag 14 juli tot en met vrijdag 1 augustus	3 dagen	27 en 28 maart 30 oktober	za. 1/11 vervangen door ma. 4/08
• ANTWERPEN EN MECHELEN	maandag 14 juli tot en met vrijdag 1 augustus	6 dagen		za. 1/11 vervangen door ma. 3/11
• BRUSSEL-HALLE-VILVOORDE	maandag 7 juli tot en met vrijdag 1 augustus	1 dag		
• GENT-EEKLO-DENDERMONDE (behalve Hamme)	maandag 14 juli tot en met maandag 4 augustus	2 dagen	27 en 28 maart 29 oktober	za. 1/11 vervangen door do. 30/10
• LEUVEN	maandag 14 juli tot en met vrijdag 1 augustus	4 dagen vrij te nemen	27 en 28 maart	za. 1/11 vervangen door ma. 3/11
• LIMBURG	maandag 14 juli tot en met maandag 4 augustus	5 dagen vrij te nemen		
• OUDENAARDE-RONSE	maandag 14 juli tot en met vrijdag 1 augustus	4 dagen vrij te nemen	27 en 28 maart	za. 1/11 vervangen door do. 30/10
• TURNHOUT	maandag 14 juli tot en met maandag 4 augustus	5 dagen		za. 1/11 vervangen door do. 30/10
• SINT-NIKLAAS	maandag 14 juli tot en met maandag 4 augustus	3 dagen	27 en 28 maart	
• HAMME EN LOKEREN	dinsdag 22 juli tot en met maandag 11 augustus	3 dagen	27 en 28 maart	
• WEST-VLAANDEREN	maandag 21 juli tot en met vrijdag 8 augustus	1 dag	27 en 28 maart 27-28-29 oktober	za. 1/11 vervangen door do. 30/10

RUSTDAGEN 2008

Hoofdperiode : maandag 22 december 2008 – vrijdag 2 januari 2009
Vrije dagen : dinsdag 25 & woensdag 26 maart 2008 (aansluitend op het Paasweekende)
vrijdag 31 oktober 2008 en maandag 10 november 2008

LONEN OP 1 JANUARI 2008 (1^E KWARTAAL 2008):

CAT.I (Ongeschoolde)	11,874 EUR	Ploegbaas A	14,793 EUR
CAT.IA (1 ^{ste} ongeschoolde)	12,462 EUR	Ploegbaas B	15,697 EUR
CAT.II (Geoefende)	12,652 EUR	Meestergast	17,124 EUR
CAT.IIA (1 ^{ste} geoefende)	13,278 EUR	Vergoeding voor kost (22,71 EUR) en huisvesting (11,11 EUR):	33,82 EUR
CAT.III (Geschoolde 1 ^o graad)	13,448 EUR	Toeslag voor werk in petrochemische bedrijven:	0,517 EUR
CAT.IV (Geschoolde 2 ^o graad)	14,270 EUR	Chauffeur betonmixer: 14,245 EUR (minder dan 2 jaar ervaring) /	14,270 EUR (2 jaar ervaring of meer)

DAGVERGOEDING BIJ TIJDELIJKE WERKLOOSHEID

(op 01.01.2008 - stelsel 6 dagen per week)

	MAX. WERKLOOSHEIDVERGOEDING	BESTAANSZEKERHEID
	Gezinshoofd/Alleenstaande	Samenwonende
Cat.I (Ongeschoolde)	45,81 EUR	42,29 EUR
Cat.IA (1 ^o ongeschoolde)	45,81 EUR	42,29 EUR
Cat.II (Geoefende)	45,81 EUR	42,29 EUR
Cat.IIA (1 ^o geoefende)	45,81 EUR	42,29 EUR
Cat.III (Geschoolde 1 ^o graad)	45,81 EUR	42,29 EUR
Cat.IV (Geschoolde 2 ^o graad)	45,81 EUR	42,29 EUR

ABVV
Bouw

4

DE ALGEMENE CENTRALE

de Vakbondskrant
van de Bouwvakker

ABVV Bouw

Driemaandelijkse krant van de Algemene Centrale - ABVV | December 2007 - 4^e kwartaal | Afgiftekantoor 1099 Brussel X - P509359

DE 'NIEUWE' KOPPELBAZEN

Op veel werven zijn buitenlandse bouwvakkers aan het werk (uit Polen, Portugal, ...). Sommigen werken voor een Belgische bouwfirm. De meesten werken voor een buitenlands bedrijf of bureau. Bij deze laatste groep stellen wij grote misbruiken vast.

GELIJK WERK = GELIJK LOON

Volgens de wet hebben alle bouwvakkers die in België werken, recht op de Belgische lonen en arbeidsvoorwaarden. Iedereen heeft dezelfde rechten. Het maakt niet uit of je voor een Belgische of een buitenlandse firma werkt.

MISBRUIKEN

De praktijk ziet er anders uit. Velen werken aan een zeer laag loon. Lange dagen, zaterdag inbegrepen. Geen sociale zekerheid. Zonder veiligheidsvoorschriften.

DE NIEUWE KOPPELBAZEN

Deze bouwvakkers krijgen minder en hebben geen sociale rechten. De Belgische bedrijven voor wie zij in onderaanneming werken, besparen fors op de loonkost. En de tussenpersonen - de buitenlandse bureaus - boeken superwinsten. De nieuwe uitbuiting door de nieuwe koppelbazen!

SOCIALE DUMPING

De nieuwe koppelbazen zijn vandaag stukken goedkoper dan de oude koppelbazen! Belgische bouwbedrijven doen er steeds meer beroep op. Dit gaat ten koste van de normale tewerkstelling. Op termijn wordt dit onhoudbaar.

ACTIES VAN HET ABVV-BOUW

Buitenlandse bouwvakkers zijn welkom. Samen moeten wij de nieuwe koppelbazen bestrijden. Dit betekent onze collega's informeren over hun rechten. De misbruiken aanpakken. En ook de Belgische bouwbedrijven voor hun verantwoordelijkheid plaatsen.

BELGIË - BELGIQUE
PP. - P.B.
1099 BRUSSEL X
1/3179